

SVERIGES RIKSBANK
SE-103 37 Stockholm
(Brunkebergstorg 11)

Tel +46 8 787 00 00
Fax +46 8 21 05 31
registratorn@riksbank.se
www.riksbank.se

DNR Dnr 2022-00826

Beslutsunderlag

DATUM: 2022-06-23
AVDELNING: STA
HANDLÄGGARE: Maria Brittenstam
HANTERINGSKLASS: Ö P P E N

Etiska regler

Förslag till direktionens beslut

Direktionen fastställer följande regler i enlighet med bilagt dokument, se bilaga A:

- Riksbankens etiska regler

Ärendet

Riksbanken ser ett behov av att ta fram mer ändamålsenliga etiska regler i syfte att skapa tydlighet samt minska riskerna för överträdelser.

Nya regler har tagits fram som omfattar i huvudsak följande viktiga förändringar:

- Avsnitt om offentlighet- och sekretess har lagts till.
- Omarbetning och förtydliganden i avsnitten om jäv och bisysslor.
- Tydligare information kring vilka som omfattas av skyldighet att anmäla innehav av finansiella instrument samt i vilken omfattning
- Tydligare regler kring medarbetares lån och egen handel i finansiella instrument.
- Tydligare placeringsrekommendationer och vad dessa innebär.
- Tydligare utbildningsansvar.

Överväganden

Offentlighet och sekretess

Ett nytt avsnitt kring offentlighet och sekretess föreslås som beskriver vad sekretessbelagda uppgifter är, hur dessa ska hanteras och att medarbetare inte olovligen får utnyttja sådan information. Det har nu förtydligats hur sekretessbelagd

information ska hanteras, med särskilt fokus på anställdas egen värdepappershandel och lån (se avsnitt 5).

Tidigare innehöll de etiska reglerna endast begränsad information kring offentlighet och sekretess.

Jäv och andra intressekonflikter

Omfattande förändring i avsnittet om jäv föreslås som numera innehåller information om när jäv uppstår och vad det innebär, vem som kan vara jävig samt exempel för att tydliggöra vad som kan vara tillåtet och inte. Vidare föreslås ett avsnitt om intressekonflikter som syftar till att hålla ett respektavstånd till jävsreglerna.

Ett exempel på jävssituation har också lagts till som anger att medarbetare som äger en mer betydande andel i ett företag som är part i ett ärende som handläggs av Riksbanken, ska avstå från att handlägga ärendet. Detta rör både företag vars aktier som är upptagna på en reglerad marknad (t.ex. börs) och icke-noterade företag som medarbetare äger andel i.

Ett avsnitt om anmälan av jäv och andra intressekonflikter har också lagts till.

De tidigare reglerna innehöll endast ett kort avsnitt om jäv, som nu har förtydligats och konkretiserats för att ge medarbetare bättre förutsättningar för att förstå hur de ska agera. Det finns som nämnt i de etiska reglerna gråzoner där vissa situationer inte nödvändigtvis utgör jäv i förvaltningslagens mening, men som ändå behöver hanteras för att hålla god marginal till vad som är tillåtet.

Bisysslor

Reglerna har förtydligats med exempel avseende förtroendeskadliga och konkurrerande bisysslor.

Skyldighet att anmäla innehav av finansiella instrument

Kriterierna för vem som ska bedömas som anmälningsskyldig har reviderats. Anmälningsskyldigheten föreslås bedömas på enhetsnivå i första hand, men avdelningschefer kan också under vissa omständigheter bedöma enskilda individer som anmälningsskyldiga. Det föreslås att samtliga avdelnings- och enhetschefer ska vara anmälningsskyldiga.

De nya kriterierna ger bättre förutsättningar för att kunna kontrollera att framför allt förbudet mot insiderhandel efterlevs. Utformningen av kriterierna kommer också att ge förutsättningar att kontrollera efterlevnaden av jäv- och intressekonfliktsreglerna.

Anledningen till att alla avdelnings- och enhetschefer ska vara anmälningsskyldiga är att de får tillgång till mer information (framför allt material som kan komma att bli föremål för eventuella beslut som relaterar till processer där enskilda företag handläggs) än andra medarbetare.

Samtliga anmälningsskyldiga medarbetare föreslås rapportera alla typer av fonder. En stor del utav medarbetarna som är anmälningsskyldiga deltar också på något sätt i den penningpolitiska processen vilket gör det motiverat att anmäla fondinnehav.

Detta kan dock anses vara oproportionerligt för medarbetare som är anmälningsskyldiga men som inte är delaktiga i den penningpolitiska processen.

Vi föreslår att inte ha olika typer av anmälningsskyldigheter för att göra processen enklare. Det skulle också möjliggöra rotation av personal på ett mer effektivt sätt.

Det finns lagstöd för Riksbanken att anmälningsskyldiga ska anmäla innehav av finansiella instrument (vilket innefattar fonder).

Anmälningsskyldigheten för innehav i kapitalförsäkringar tas bort då det är ett indirekt ägande d.v.s. försäkringen ägs av försäkringsföretaget. I riksbankslagen framgår det endast att anmälningsskyldighet finns för innehav i finansiella instrument.

Placeringsrekommendationer

De mest väsentliga förändringarna avser:

- Placeringsrekommendationerna gäller för anmälningsskyldiga medarbetare inom Riksbanken, övriga kan se rekommendationerna som en valfri vägledning.
- Rättslig förutsättning om att Riksbanken som arbetsgivare inte har rätten att förbjuda medarbetare att äga finansiella instrument.
Förtydligande om varför reglerna innehåller rekommendationer, vad de innebär och att medarbetare som gör avsteg från dessa ska vara beredda att motivera sin sak om varför de bedömt att de inte har följt rekommendationen.
- Anmälningsskyldiga medarbetare behöver överväga om innehavet i företag de äger aktier i kan innebära att denne blir jävig, med hänvisning till avsnittet om jäv och intressekonflikter.
- Rekommendationerna om vilka företag som Riksbanken avråder att investera i har konkretiserats och utökats med fler företag som Riksbanken explicit avråder att investera i. Tidigare skrivningar om "företag som Riksbanken har särskilt insyn i" har tagits bort för att istället skapa tydlighet kring vilka företag som faktiskt avses.
- Avsnittet kring långsiktighet har förtydligats vad gäller vilka finansiella instrument som omfattas och en lista har lagts till om i vilka situationer som långsiktigheten inte måste tillämpas. En skrivning om att fonder också omfattas av rekommendationen har lagts till (detta framgick inte explicit tidigare).
- Ett avsnitt om diskretionär förvaltning har lagts till för att förtydliga att placeringsrekommendationerna även avser denna förvaltningsform.
- Rekommendationen till medarbetare som får insyn i ett kommande penningpolitiskt beslut eller prognos har förtydligats och konkretiserats där det nu framgår vem som normalt anses ha insyn, vad det innebär, när man ska förhålla sig till eventuella rekommendationer (huvudregel är nu från stor-PBG, det vill säga cirka 2 veckor innan beslut) och att AC APP ansvarar för att informera medarbetare om deras skyldigheter.
- Tillägg att tidsperiod mellan beslut och publicering av protokoll omfattas av insynsperioden (för vissa medarbetare som deltar i direktionens penningpolitiska möten).
- I samma avsnitt har det lagts till förtydliganden om hur personer med insyn ska förhålla sig till bolån och andra krediter under insynsperiod. Även avsnittet för

valutatransaktioner har förtydligats att det främst är valutatransaktioner i investeringssyfte som ska undvikas.

Gåvor och mutor

Avsnittet har fått ny struktur och förtydligats, bland annat med nya underrubriker för lättare navigering.

Reglernas innebörd för medarbetarna är i stort sett oförändrade.

Visselblåsarfunktionen

Namnet på den "alternativa rapporteringskanalen" föreslås ändras till "visselblåsarfunktionen".

Efterlevnad av regel

Tillägg av avsnitt om efterlevnad har gjorts i enlighet med den nya mallen för styrande dokument. I denna föreslås att medarbetarnas ansvar att efterleva regeln skrivs ut, samt att riskenheten ansvarar för kontroll och uppföljning av regeln.

Utbildning

I detta avsnitt har riskenhetens ansvar kring utbildning förtydligats. Det föreslås också att utbildningsutbudet ska ses över årligen för att det ska hållas relevant. Närmaste chef föreslås också få ett ansvar att informera riskenheten om behov av utbildning uppstår.

Överträdelser av regeln

Avsnittet kring överträdelser av regeln har förtydligats, där det nu framgår att riskenheten ansvarar för att bedöma överträdelser och att avdelningschefen, i samråd med HR och med stöd av riskenheten och rättsekretariatet, ska besluta om lämpliga åtgärder.

Tidigare avsnitt var otydligt kring roller och ansvar och hur överträdelser ska bedömas, varför ett förtydligande nu har gjorts.

Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

Regeln föreslås träda i kraft den 1 november 2022.

Riksbankens medarbetare bör få information och utbildning innan de nya etiska reglerna träder i kraft. Därför bör reglerna inte träda i kraft omedelbart. Den 1 november 2022 bedöms vara tillräckligt för att hinna med utbildnings och kommunikationsinsatser.